

Detingudes dues persones per espoliar jaciments protegits del Pallars Jussà

Fabricaven suposats estris arqueològics o adquirien articles de pedra, d'època moderna o contemporània i d'origen africà, que després oferien per internet com material arqueològic d'època neolítica | També se'ls va intervenir centenars de peces, majoritàriament paleontològiques, que haurien espoliat de diferents jaciments

Mostra del material interceptat pels Mossos d'Esquadra | Mossos d'Esquadra

Els Mossos d'Esquadra van detenir el passat 24 d'agost, dos homes, de 29 i 35 anys, de nacionalitat espanyola i veïns d'Amer (La Selva), com a presumptes autors d'un delictes continuat d'estafa i contra el patrimoni històric. Les detencions són el resultat d'una investigació iniciada a finals de desembre de 2016 quan es va detectar una empresa, que es dedicava a la venda d'articles arqueològics, paleontològics i altres antiguitats, que oferia els seus articles per internet.

Els agents van comprovar que aquesta empresa tenia una activitat molt intensa amb uns productes a la venda molt variats, destacant fòssils de dinosaures i d'invertebrats, així com destrals, braçalets i puntes de fletxes procedents de jaciments catalans i andorrans.

Atès que la llei declara aquests objectes com un domini públic, és a dir, són propietat de l'Administració malgrat estiguin en propietats privades, el Departament de Cultura de la Generalitat

i el Ministeri de Cultura d'Andorra van presentar sengles denúncies a Catalunya i a Andorra respectivament, ja que es sospitava que s'havien produït espolis al seu territori.

Els detinguts fabricaven les peces que després venien. Foto: Mossos

Les gestions policials van permetre comprovar que gran part dels articles arqueològics que estaven a la venda eren falsificacions elaborades pels mateixos venedors o bé eren objectes etnològics africans o maies moderns que es posaven a la venda com a neolítics catalans.

El passat 24 d'agost es va realitzar una entrada i perquisició al domicili dels dos detinguts on es va intervenir gran quantitat de material arqueològic, fòssils, suports informàtics, documentació i un detector de metalls, entre altres objectes. En diverses estances del domicili es van trobar diverses prestatgeries que emmagatzemaven centenars de peces, majoritàriament paleontològiques, amb unes fitxes arxivístiques on s'indicava l'emplaçament original de l'objecte i la data de descoberta i recollida.

També es va descobrir que disposaven d'un taller on els detinguts, que tenien formació universitària en geologia i arqueologia, elaboraven les destrals que després venien com neolítiques. En el mateix taller també es va trobar una mola mecànica així com nombrosos còdols a punt de polir.

Imatge del magatzem amb el material intervingut. Foto: Mossos

Modus operandi dels detinguts

En el cas de les estafes, d'una banda, recollien pedres i còdols de les lleres dels rius o rieres

properes al seu domicili, de característiques semblants als utilitzats fa uns set mil anys, les tallaven i polien fins que simulaven un estri arqueològic. Posteriorment, les venien per internet a través de diverses webs.

D'altra banda, també adquirien articles de pedra de caràcter etnològic, d'època moderna o contemporània i d'origen africà, que posteriorment venien per internet com material arqueològic d'època neolítica i amb origen a jaciments catalans i andorrans.

En el cas dels espolis, durant la investigació es va comprovar que els detinguts, durant els darrers anys, haurien espoliat de forma sistemàtica i intensiva diversos jaciments arqueològics i paleontològics declarats Béns Culturals d'Interès Nacional.

Tots els indicis apunten que la seva formació acadèmica els hauria permès participar en excavacions als jaciments afectats de manera legal i oficial. D'aquesta manera, detectaven els objectes del seu interès, marcaven els punts de geolocalització i posteriorment consumaven l'espoli.

Part del material intervingut pels Mossos d'Esquadra. Foto: Mossos

La investigació continua oberta per tal d'identificar el nombre final de víctimes de l'estafa i el destí del material. També es treballa per investigar la procedència del material espoliat que podria procedir de jaciments que es concentrarien al nord de la comarca del Pallars Jussà, a la zona del municipi d'Amer així com d'altres punts de Catalunya.

Els dos detinguts van quedar en llibertat després de declarar davant dels mossos amb

l'obligatorietat de presentar-se davant del jutjat que instrueix el cas quan siguin requerits. El material intervingut va quedar sota custòdia del Departament de Cultura, en qualitat de dipòsit, pendent que sigui estudiat i analitzat.

En cas de troballa

Cal recordar que en cas de troballa de restes arqueològiques, no es poden recollir i s'ha de comunicar a les administracions competents per tal que ho facin amb metodologia arqueològica. Pel delictes d'espoli el Codi Penal preveu penes de presó de fins a tres anys (en aquest cas, en la meitat superior en grau) i pel d'estafa fins a sis anys.